

LIÊN HIỆP CÁC HỘI KH-KT VIỆT NAM
TRUNG TÂM CON NGƯỜI VÀ THIÊN NHIÊN

Số: 53 /CV-PAN

V/v góp ý dự thảo Luật BVPTR (sửa đổi)

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 10 tháng 10 năm 2016

Kính gửi: Tổng cục Lâm nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Đáp ứng yêu cầu của Tổng cục Lâm nghiệp tại công văn số 1617/TCLN-PCTT ngày 04 tháng 10 năm 2016 về việc góp ý cho dự thảo Luật Bảo vệ và Phát triển rừng (sửa đổi), và nhằm thực hiện Kế hoạch hợp tác khoa học ký ngày 05 tháng 01 năm 2016 giữa Tổng cục Lâm nghiệp và Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature), trên cơ sở nghiên cứu nội dung tài liệu, Trung tâm xin gửi đến Tổng cục bản góp ý chi tiết cho bản dự thảo Luật BVPTR (sửa đổi) được gửi kèm theo công văn này.

Các nội dung góp ý chính được tóm tắt như sau:

1. **Số lượng góp ý:** bao gồm đề xuất sửa đổi, bổ sung, bình luận cho 40 điều và đề xuất mới 03 điều;
2. **Quan điểm chung:** Trung tâm đề xuất dự thảo Luật BVPTR (sửa đổi) sẽ xem xét điều chỉnh hệ thống phân loại rừng thành 02 loại rừng (rừng bảo vệ và rừng kinh tế) cho phù hợp với thông lệ quốc tế trong bối cảnh ngành lâm nghiệp hội nhập ngày càng sâu rộng. Quan trọng hơn, Luật BVPTR (sửa đổi) phải thể hiện được mục tiêu rõ ràng hơn của ngành lâm nghiệp trên cơ sở lựa chọn các nguyên tắc phát triển lâm nghiệp bền vững có tầm nhìn dài hạn, phù hợp với xu hướng phát triển của quốc gia và quốc tế. Các nguyên tắc đó cần giúp hướng đến việc phát triển ngành lâm nghiệp Việt Nam được quản trị tốt hơn, với các cam kết mạnh mẽ của Nhà nước, đồng thời thúc đẩy sự tham gia tích cực và có hiệu quả của các thành phần kinh tế và lực lượng xã hội trong quản lý bảo vệ rừng và phát triển kinh tế lâm nghiệp.
3. **Các nội dung góp ý chính:**
 - Sửa đổi lại các nguyên tắc phát triển lâm nghiệp bền vững, đảm bảo tính hệ thống và nhất quán với tầm nhìn từ quốc tế đến quốc gia và địa phương, làm cơ sở để quản triết và xuyên suốt trong việc thiết kế các nội dung, điều, khoản của dự thảo luật sửa đổi; hướng đến phát triển nền lâm nghiệp quốc gia được quản trị tốt hơn;
 - Sửa đổi, bổ sung một số định nghĩa trong phần Giải thích từ ngữ, làm rõ các khái niệm về “tổ chức” và “cộng đồng dân cư thôn” để đảm bảo nhất quán với quy định hiện hành trong các luật khác như Luật Dân sự 2015, Luật Đất đai 2013; ví dụ: sử dụng thuật ngữ “cộng đồng dân cư”; Bổ sung đối tượng “nhóm hộ” như một chủ thể để thống nhất với quy định hiện hành của các thiết chế khác như Tổ hợp tác, hoặc thể chế đại diện khác của các tổ chức cộng đồng khác nhau;
 - Về phân loại rừng, đề nghị chuyển rừng nghiên cứu, thực nghiệm sang rừng sản xuất cũng như cân nhắc không xếp “rừng giống” thành một phân hạng riêng vì trên thực tiễn các loại rừng này có thể thuộc trong cả 03 loại rừng hiện hành rừng hiện hành (đặc dụng, phòng hộ, sản xuất) nên cần được điều chỉnh quản lý bằng các chế tài tương ứng. Nếu

rừng giống, vườn giống đã được công nhận cấp quốc gia thì có thể để lại ở phân hạng rừng đặc dụng, nhưng cần điều chỉnh lại quy định về “sở hữu nhà nước” đối với loại rừng này.

- Đảm bảo các quy định hệ thống và nhất quán giữa quyền sở hữu rừng và các hình thức sở hữu rừng, nhất là rừng tự nhiên, để phù hợp với Luật Dân sự 2015 cũng như thực tiễn quản lý bảo vệ và phát triển rừng ở Việt Nam hiện nay (ví dụ: rừng cộng đồng được sở hữu và quản lý theo luật tục truyền thống);
- Các hình thức, quy định về quản lý rừng đối với các loại rừng khác nhau cần bảo hộ, bao gồm sự tham gia của các tổ chức xã hội, bên cạnh các ban quản lý rừng, tổ chức kinh tế, cá nhân, hộ gia đình và cộng đồng dân cư. Bổ sung này phù hợp với mong muốn xã hội hóa công tác QLBVR, phát triển lâm nghiệp, cũng như thực hành các chế tài cụ thể về giao rừng, cho thuê rừng,...
- Các hành vi bị nghiêm cấm cần bổ sung thêm việc đề cập các nội dung đã được điều chỉnh bởi Bộ Luật hình sự tại các quy định có liên quan;
- Luật BVPTR (sửa đổi) phải hướng đến đảm bảo ổn định lâm phận quốc gia, do đó cần các quy định chặt chẽ hơn đối với chuyển đổi mục đích sử dụng rừng, nhất là rừng tự nhiên. Vì thế, dự thảo cần tách nội dung “thu hồi rừng” và “chuyển đổi mục đích sử dụng rừng” thành một mục riêng để có các quy định xuyên suốt và nhất quán; tạo ra hệ thống chế tài chặt chẽ hơn;
- Luật BVPTR (sửa đổi) cần tăng cường trách nhiệm, thẩm quyền cho các Ban quản lý rừng để họ có thể chủ động trong việc thực hiện hiệu quả các kế hoạch lâm nghiệp được nhà nước giao. Đồng thời, để giảm thiểu các rủi ro từ phân cấp quản lý nhà nước, Luật (sửa đổi) cần tăng cường trách nhiệm và chế tài quản lý nhà nước của Bộ NN-PTNT trong việc thẩm định, quyết định, giám sát các đề xuất, hoạt động liên quan đến giao rừng, cho thuê rừng, thu hồi rừng và chuyển đổi mục đích sử dụng rừng, nhất là rừng tự nhiên (ở quy mô lớn) hoặc rừng đặc dụng của các địa phương;
- Cần bổ sung các quy định đối với đối tượng rừng tự nhiên hiện chưa có chủ rừng quản lý (hoặc tạm giao cho UBND xã quản lý, trên 2 triệu ha) hoặc rừng tự nhiên phân tán, nhỏ lẻ, có giá trị phòng hộ hoặc đa dạng sinh học để giao cho các chủ thể phù hợp quản lý tại địa phương, ví dụ: cộng đồng dân cư hoặc các tổ nhóm cộng đồng có khả năng cung cấp dịch vụ công về QLBVR;
- Cần phân biệt và làm rõ các khái niệm “cho thuê rừng” và “cho thuê dịch vụ môi trường rừng” cũng như thẩm quyền của các chủ rừng liên quan đối với các hành vi này.

Trên đây là một số góp ý chính của Trung tâm với mong muốn được góp phần cùng nhà nước sửa đổi và ban hành được Luật BVPTR (sửa đổi) có chất lượng hơn. Bản góp ý chi tiết cho từng điều khoản sẽ được gửi qua email của Tổ soạn thảo.

Trân trọng cảm ơn Quý cơ quan.

TRUNG TÂM CON NGƯỜI VÀ THIÊN NHIÊN

